

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 20P/62/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519204559
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Desana Janíčková Rusnáková
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2020:1519204559.8

Uznesenie

Okresný súd Dunajská Streda vo veci starostlivosti súdu o U.. R. X., O.. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa matky M. Š., O.. XX.X.XXXX, V. B., Č.. XXX, zastúpenej Marián Galbavý, advokátskou kanceláriou s.r.o., so sídlom v Trnave, Kapitulská 448/6, a otca Z. X., O.. XX.X.XXXX, V. X. V., P. XXXX/XB, zastúpeného JUDr. Vladimírou Hrebíkovou, advokátkou so sídlom v Malackách, Duklianskych hrdinov 2946/6, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Návrh otca z 9.10.2020 na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého dieťaťa na pojednávaní dňa 9.10.2020 navrhol nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil matke povinnosť odovzdať maloletého do jeho starostlivosti (v lehote 7 dní podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku; C.m.p.), alternatívne zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti (v lehote 30 dní). Poukázal na to, že psychický stav maloletého dlhodobo nie je dobrý, dieťa má nočné mory, budí sa zo sna, kričí a plače; otca tiež prosieva, aby ho nevracal matke. Z uvedeného vyplýva, že maloletý sa necíti u matky dobre, o.i. zrejme i preto, že matka často strieda partnerov, pričom v minulosti bola závislá od hracích automatov a zrejme aj alkoholu. Stále tak pretrvávajú dôvody na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca. Svoj návrh odôvodnil doterajším obsahom spisu ako aj správou z psychologickkej intervencie zo 7.10.2020 a zvukovou nahrávkou, ktorú založil do spisu na pojednávaní.

2. Vo svojej výpovedi uviedol, že na maloletom od leta 2019 pozoroval nepokojný spánok, nočné mory a pod., pričom pri pátraní po príčinách mu maloletý uviedol, že matka ho bije. V tom čase mal maloletý negatívne reakcie aj pri odovzdávaní späť matke a tiež mal modriny, na ktoré niekedy upozornila otca samotná matka s tým, že sa maloletý uderil pri hre. Na otázku súdu, či situáciu riešil s lekárom, prípadne psychológom, otec uviedol, že lekára s maloletým nenavštívil, nakoľko v tom čase maloletý ešte nevedel verbalizovať, čo sa deje. Hovoril o tom však s matkou, na čo následne maloletý prestal mať modriny a ostatné problémy vymizli až do februára t.r., kedy už otec navštívil s maloletým psychologičku, ktorej správu súdu predložil. Maloletý opätovne zmieňuje bitie, resp. štipance, a aj keď žiadne stopy na tele nemá, pri jeho citlivej povahe ide o značný zásah do jeho psychiky. Otec ale nespozoroval, že by sa v súvislosti s vyššie uvedeným zmenilo správanie maloletého vo vzťahu k svojmu okoliu, či už spolužiakom v materskej škole alebo aj dospelým, a to i cudzím osobám.

3. Otec tiež poukázal na neschopnosť matky zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého a na jej výhradne finančnú motiváciu mať ho vo svojej starostlivosti, pričom predložil súdu nahrávku, ktorú si mal nájsť vo svojej schránke v zalepenej obálke so svojím menom.

4. Matka vo svojej výpovedi poprela akékoľvek fyzické násilie na maloletom. Ohľadne ostatných otcom tvrdených prejavov maloletého uviedla, že maloletý tieto doma máva len zriedka, napr. keď ho bolí bruško. Pri odovzdávaní medzi rodičmi je niekedy plačlivý; podľa matky je dôvodom zrejme to, že maloletému prekáža striedanie prostredia. Maloletého si totiž rodičia odovzdávajú nepravidelne, v

závislosti od toho, ako matka ide do práce. Matka potvrdila, že maloletý je u otca každý víkend, nakoľko ona v tom čase pracuje, aby dokázala pokryť všetky výdavky. Otec si niekedy maloletého berie už vo štvrtok a vracia ho v pondelok, prípadne ho odvezie rovno do škôlky.

5. Podľa správy z psychologickkej intervencie zo 7.10.2020 (vyhotovenej MTS Consult, s.r.o.), predloženej otcom na pojednávaní, otec prišiel do ambulancie s potrebou posúdiť psychický stav maloletého „vzhľadom k rôznym fyzickým atakom matky na dieťa a možného psychického dopadu na jeho vývin.“ Otec si od februára 2020 všimol na maloleťom nevhodné typy správania a neurotické reakcie, ktoré sa prejavujú nepokojným spánkom a nočnými desmi, pričom maloletý si po prebudení overuje prítomnosť otca a zmieňuje sa o tom, že matka ho bije po rukách a nohách. Potrebuje dostať uistenie, že u otca bude i ráno a na druhý deň, až potom sa pokojne vyspí. Už na jar 2019 si otec všimol aj drobné podliatiny na rukách a nohách maloletého, čo matka dávala za vinu jeho nešikovnosti; maloletý však uvádzal, kde a za akých okolností mal byť bitý, s čím sa zdôveril aj starým rodičom. Počas posledného polroka matka pri odovzdávaní maloletého, ktorý sa bránil k nej ísť, reagovala krikom, nadávkami či dokonca pľuvaním. Psychológ „predpokladá veľkú dynamiku a nestabilitu osobnosti matky a jej nevhodné reakcie, ktoré nedovoľujú dieťaťu dobre sa adaptovať na zmeny, ktoré mu rodičia svojím rozchodom v živote nastavili.“

6. Maloletý v rozhovoroch (ktoré sa uskutočnili 20.2., 28.7. a 7.10.2020) vyhodnotil prostredie u matky ako nepriateľské k nemu s tým, že tam „nechce ísť, ak je mama nahnevaná.“ Sám seba opísal tak, že „bol neposlušný, ale aj dobrý.“ Psychologičke sa „zdá neprijateľné, že matka dieťa fyzicky trestá, o to zvlášť, lebo otec dieťa fyzicky netrestá.“ Pri kontakte s otcom je maloletý usmiaty, reaguje na jeho výzvy, je voči nemu kontaktný. Tvrdenia maloletého považuje psychológ za dôveryhodné vzhľadom na celkové reakcie dieťaťa. Uvádza, že pri striedaní v starostlivosti dieťa uprednostňuje pokojného otca, s ktorým by maloletý mal tráviť viac času. Na matku je potrebné apelovať „k zmene výchovy a jasnej nevhodnosti fyzického trestania dieťaťa.“

7. Otcom predložená nahrávka zachytáva hysterickú reakciu osoby (pravdepodobne ženy) na nezistený podnet, v trvaní asi 30 sekúnd, v ktorom sa uvedená osoba negatívne a vulgárne s plačom vyjadruje v tom zmysle, že maloletý je len starosť, a kvôli nemu má pokazený život. Podľa svojho významu by mohla prislúchať matke maloletého, ktorá však poprela, že by takéto niečo vyslovila a uviedla, že hlas na nahrávke nie je jej.

8. Na konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa vzťahuje zákon č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“). Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ak C.m.p. neustanovuje inak (§ 111 a nasl. C.m.p., § 2 ods. 1 C.m.p.).

9. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení na návrh, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 324 ods. 1 C.s.p., § 325 ods. 1 C.s.p.). Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti (§ 367 ods. 1 C.m.p.).

10. Otec v konaní (spolu s návrhom vo veci samej, ktorého predmetom je zmena úpravy práv a rodičov vo vzťahu k maloleťmu, pričom otec žiada jeho zverenie do svojej osobnej starostlivosti) už podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôvodiac rovnakými tvrdeniami ako vyššie a listinnými dôkazmi skôr založenými do spisu. O návrhu tunajší súd rozhodol uznesením zo 4.2.2020 č.k. 20P/62/2019-120 tak, že ho zamietol, s poukazom na skutočnosť, že otec nijako neosvedčil nedostatočnú starostlivosť matky o maloletého ani jej fyzické útoky naň. Rozhodnutie bolo potvrdené uznesením (odvolacieho) Krajského súdu v Trnave z 26.5.2020 sp. zn. 25CoP/19/2020.

11. Aktuálne otec tvrdí, že „stále“ (viď ods. 1) trvajú dôvody na odovzdanie, resp. zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, pričom svoje tvrdenie nateraz odôvodňuje obsahom predloženej správy psychológa a zvukovou nahrávkou. Podľa názoru súdu však dôvody na vyhovie návrhu otca stále nie sú dané - tak, ako neboli dané v čase rozhodovania o prvom návrhu.

12. Stretnutia u psychológa sa ani raz nezúčastnila matka, a teda všetky informácie nezískané priamo od maloletého (anamnéza) jej boli podané len otcom; v tomto smere správa vychádza výhradne z jeho tvrdení. „Bitie,“ o ktorom mal hovoriť sám maloletý, nie je síce vylúčené, avšak z obsahu správy nevyplýva, že by išlo o násilie na maloleťom - správa pracuje s pojmom „fyzické trestanie,“ ktoré v primeranom rozsahu patrí medzi „primerané výchovné prostriedky,“ a ktorých použitie nevylučuje ani

platná právna úprava (§ 30 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) - tú však nemusí každý jednotliviec (vrátane psychológa vyhotovujúceho správu) schvaľovať (čo sa prejavilo na obsahu správy). Prípadné negatívne reakcie maloletého na zmenu prostredia (od matky k otcovi a naopak) môžu byť dané aj tým, že maloletý takúto zmenu znáša horšie ako iné deti, v závislosti od svojich povahových vlastností. Je tiež možné, že práve v čase prechodu od jedného k druhému rodičovi maloletý vníma existujúce napätie medzi rodičmi najviac, čo je prirodzené, nakoľko práve pri ich osobnom kontakte je toto najzreteľnejšie. Prípadné negatívne osobnostné črty matky a jej nevhodné reakcie správa iba „predpokladá.“

13. Zvukovú nahrávku, ktorú otec predložil a ktorá má podľa jeho názoru svedčiť o neschopnosti matky, jej citovej labilitate a zištných dôvodoch pre to, aby maloletý zotrval v jej starostlivosti, nemôže súd vyhodnotiť v neprospech matky najmä s ohľadom na skutočnosť, že nie je preukázané, že by záznam skutočne zachytával prejav matky (ktorá to poprela). V prípade, ak by aj išlo o matku, súd tento prejav hodnotí skôr ako jednorazový „záchvat“ v podobe nekontrolovanej reakcie na dlhodobé pôsobenie stresu, v ktorom sa môže nachádzať osoba, ktorá samostatne, bez primeraného psychického a materiálneho zázemia a výhľadu na zlepšenie svojej situácie vychováva maloleté dieťa/deti, resp. sa stará o chorú či bezvládnou osobu. Aj keď prejav a obsah vysloveného nie je spoločensky akceptovateľný, ľudsky je pochopiteľný; dotknutá osoba by však mala sebakriticky vyhodnotiť potrebu nápravy a vyhľadať potrebnú (aj odbornú) pomoc.

14. Z uvedených dôvodov sú naďalej nepovažuje za dôvodné meniť doterajší stav neodkladným opatrením. Je zrejmé, že medzi otcom a matkou je zásadný osobnostný rozdiel (badateľný i na pojednávaní najmä pokiaľ ide o prejavy rodičov, keď otec sa javí ako citlivejší a matka ako racionálnejšia), pričom rodiča „vhodnejšieho“ pre osobnú starostlivosť o maloletého bude zjavne možné určiť až s pomocou znaleckého dokazovania. Do tej doby však súd nepovažuje zmenu zverenia maloletého za súladnú s jeho záujmami. Nepriaznivý vplyv matky na jeho zdravotný či psychický stav nie je ani naďalej osvedčený, preto zmena výchovného režimu (ktorá by ani nemusela mať dlhodobější charakter) by aktuálne mala na maloletého skôr nepriaznivý ako priaznivý vplyv. Z tohto dôvodu súd návrh zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Toto uznesenie je vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie.